

LISP – Definice funkcí

(DEFUN jméno-fce (argumenty) tělo-fce)

- Přiřadí jménu-fce lambda výraz definovaný tělem-fce, tj. (LAMBDA (argumenty) tělo-fce). Vytvoří funkční vazbu symbolu jméno-fce

Struktura symbolu:

Jméno	vazba na hodnotu	seznam vlastností	funkční vazba
-------	------------------	-------------------	---------------

- Argumenty jsou ve fci lokální
- DEFUN nevyhodnocuje své argumenty
- Hodnotou formy DEFUN je nevyhodnocené jméno-fce
- Tělo-fce je posloupností forem. Při vyvolání fce se všechny vyhodnotí. Funkční hodnotou je hodnota poslední z forem

LISP – Definice funkcí

```
>(DEFUN max2 (x y) (IF (> x y) x y))
```

```
max2
```

```
(max2 10 20)
```

```
20
```

```
>DEFUN max4 (x y u v) (max2 (max2 x y) (max2 u v)))
```

```
max4
```

```
>(max4 5 9 12 1)
```

Interaktivní psaní lispovských programů způsobuje postupnou demenci $\Rightarrow$ možnost load ze souboru

```
(LOAD "jmeno-souboru")
```

```
(LOAD "D:\\moje\\LISP\\soubor.lsp")
```

```
Př. 1max.lsp
```

LISP – Definice funkcí

```
(defun max2(x y) (if (> x y) x y))
(defun ma(n) (if
;;;   (equal (list-length n) 2)
          (equal (delka n) 2)
          (max2 (car n) (car (cdr n)))
          (max2 (car n) (ma (cdr n)))
          )
)
)
(defun delka(n)
  (if (equal n nil)
      0
      (+ 1 (delka (cdr n))) ))
```

LISP – Definice funkcí

Př. 2sude-poradi.lsp

;;;vybira ze seznamu prvky sude v poradi

```
(defun sude (x)
```

```
  (cond
```

```
    ((not (null (cdr x)))
```

```
      (cons(car (cdr x))(sude (cdr (cdr x))))))
```

```
    (t nil)
```

```
  ))
```

LISP – Definice funkcí

Př.3NSD-Fakt.lsp

```
(defun nsd (x y)
  (cond ((zerop (- x y)) y)
        ((> y x) (nsd x (- y x)))
        (t (nsd y (- x y))))
  ))
```

```
(defun fakt (x)
  (cond ((= x 0) 1)
        (T (* x (fakt (- x 1)))))
  ))
```

LISP – Definice funkcí

Redefinice append (:c ignorujeme zamknutí makra)

```
(DEFUN APPEND (X Y) ;;;pro dva argumenty
  (IF (NULL X)
      Y
      (CONS (CAR X) (APPEND (CDR X) Y)))
  ))
```

(DEFUN MEMBER (X S) ;;; je již také mezi standardními

```
(COND ((NULL S) NIL)
      ((EQUAL X (CAR S)) T) ;;; S
      (T (MEMBER X (CDR S))))
  ))
```

(MEMBER 'X '(A B X Z)) → T versus (X Z)

LISP – Další standardní funkce

Ad aritmetické

(- 10 1 2 3 4) → 0

(/ 100 5 4 3) → 5/3

Ad operace na seznamech

(LIST-LENGTH '(1 2 3 4 5) → 5

(LAST '(1 3 2 8 (4 5))) → ((4 5))

(DEFUN LAST (S)

  (COND ((NULL (CDR S))

    S

    (LAST (CDR S))

  ))

LISP – Další standardní funkce

Ad vstupy a výstupy

(OPEN soubor :DIRECTION směr) otevře soubor a spojí ho s novým proudem, který vrátí jako hodnotu.

Hodnotou je jméno proudu (= souboru)

Např.

```
(SETQ S (OPEN "d:\\moje\\data.txt" :direction :output)) ;; :input
```

Standardně je vstup z klávesnice, výstup obrazovka

(CLOSE proud) zapíše hodnoty na disk a uzavře daný proud (přepne na standardní)

Např. (CLOSE S)

(READ) (READ proud) načte lispovský objekt

(PRINT a)

řádka, a, mezera

(PRIN1 a)

jen a

(PRINC a)

řetězec bez

uvozovek

(PRINT a proud)

"

"

(TERPRI) nový řádek

Př.5Average.lisp Výpočet průměrné hodnoty

```
(defun sum(x)
  (cond ((null x) 0)
        ((atom x) x)
        (t (+ (car x) (sum (cdr x))))))

(defun count (x) ;;; je take mezi standardnimi
  (cond ((null x) 0)
        ((atom x) 1)
        (t (+ 1 (count (cdr x))))))
```

```
(defun avrg () ;;;main program je posloupnost forem
  (print "napis seznam cisel")
  (setq x (read))
  (setq avg (/ (sum x) (count x)))
  (princ "prumer je ")
  (print avg))
```

Př. 6hanoi.lsp   výstup příkazem format

(FORMAT	cíl	řídící řetězec	argumenty)
na obrazovku	t	~%	odřádkování
netiskne ale vrátí nil		~a	řetězcový argument
Na soubor	proud	~s	symbolický výraz
		~d	desítkové číslo

(DEFUN hanoi (n from to aux)

  (COND ((= n 1) (move from to))

    (T (hanoi (- n 1) from aux to)

      (move from to)

      (hanoi (- n 1) aux to from)

)))

(DEFUN move (from to)

  (format T "~%move the disc from ~a to ~a." from to)

)

LISP – Další standardní funkce

Ad funkce pro řízení výpočtu

(WHEN test formy) ; je-li test T je hodnotou hodnota poslední formy

(DOLIST (prom seznam) forma) ; váže prom na prvky až do vyčerpání seznamu a vyhodnocuje formu

Př. (DOLIST (x '(a b c)) (print x)) → a b c

(LOOP formy) ; opakovaně vyhodnocuje formy až se provede forma return

Př. (SETQ a 4) → 4

(LOOP (SETQ a (+ a 1)) (WHEN (> a 7) (return a))) → 8

(DO ((var1 init1 step1) ... (varn initn steptn)) ; inicializace (testkonce forma1 forma2 formam) ; na konci je provede formy-prováděné-při-každé-iteraci)

Př. 7fibonacci.lisp (N-tý člen = člen N-1 + člen N-2)

```
(defun fibon(N)
  (cond
    ((equal N 0) 0) ;;trivialni pripad
    ((equal N 1) 1) ;; " "
    ((equal N 2) 1) ;; " "
    (T (foo (- N 2))))
  ))

(defun foo(N)
  (setq F1 1) ;; clen n-1
  (setq F2 0) ;; clen n-2
  (loop
    (setq F (+ F1 F2)) ;; clen n
    (setq F2 F1) ;; novy clen n-2
    (setq F1 F) ;; clen n-1
    (setq N (- N 1))
    (when (equal N 0) (return F))
  ))
```

Co se tiskne? (8DOpriklad.lsp)

```
(DO (( x 1 (+ x 1)) (y 10 (* y 0.5))) ;soucasna inicializa
  (> x 4) y)
(print y)
(print 'pocitam)
)
```

Př.8NTA.lsp (nalezení pořadím zadaného členu seznamu)

```
(setq v "vysledek je ")
```

```
(defun nta (S x)
```

```
  (do ((i 1 (+ i 1)))
```

```
    ((= i x) (princ v) (car S)) ;test konce a vysledna forma
```

```
    (setq S (cdr S))
```

```
  ))
```

```
(defun delej () (nta (read) (read)))
```

Dá se také zapsat elegantně neefektivně = rekurzivě

```
(defun nty (S x)
```

```
  (cond ((= x 0) (car S))
```

```
        (T (nty (cdr S) (- x 1))))
```

```
  ))
```

LISP – Další standardní funkce

(EVAL a) vyhodnotí výsledek vyhodnocení argumentu
Př.

```
>(EVAL (LIST 'REST (LIST 'QUOTE '(2 3 4))))
```

```
>(EVAL (READ))  
(+ 3 2)
```

```
>(EVAL (CONS '+ '(2 3 5)))
```

```
(SET 'A 2)  
(EVAL (FIRST '(A B)))
```

LISP – Další standardní funkce

**(LET ((prom1 vyraz1) (prom2 vyraz2) ... (prom vyrazm))
    forma forma ... forma)**

Dovoluje zavést lokální proměnné promk s počátečními hodnotami vyrazk. Vyrazy se nejprve všechny vyhodnotí a pak přiřadí.

Poté se vyhodnotí formy, poslední udává hodnotu LET formy

Př.

```
(LET ((pv1 (+ x y)) (pv2 (- x y)))  
    (SQRT (+ (* pv1 pv2) (* pv1 pv1) (* pv2 pv2)))) )
```

Nepočítá opakovaně podvýrazy

Pozn. LET* je obdobná, ale vyhodnocuje prom postupně

LISP – Další standardní funkce

Ad sekvenční vyhodnocování forem

(PROG (lok-proměnné) forma-1 forma-2 ... forma-n)

(RETURN forma)   (GO návěští)

Př. (DEFUN Iterace-MEMBER (atm S)

  (PROG ( )

    opakuj

      (COND ((NULL S) (RETURN NIL))

            ((EQUAL atm (CAR S)) (RETURN T))

)

      (SETQ S (CDR S))

      (GO opakuj)

  ))

LISP – Další standardní funkce

(DEFUN iteracne-LENGTH (S)

(PROG (sum)

(SETQ sum 0)

opakuj

(COND ((ATOM S) (RETURN sum))

)

(SETQ sum (+ 1 sum))

(SETQ S (CDR S))

(GO opakuj)

))

LISP – rozsah platnosti proměnných

```
(DEFUN co-vraci (Z)  
  (LIST (FIRST Z) (posledni-prvek))
```

```
)
```

```
(DEFUN posledni-prvek (  
  (FIRST (LAST Z))
```

```
)
```

```
>(SETQ Z '(1 2 3 4))
```

```
(1 2 3 4)
```

```
>(co-vraci '(A B C D))
```

u statickeho rozsahu platnosti -CLISP

u dynamickeho rozsahu platnosti -GCLISP

- **Lisp pracuje se symbolickými daty.**
- **Dovoluje funkcionální i procedurální programování.**
- **Funkce a data Lispu jsou symbolickými výrazy.**
- **CONS a NIL jsou konstruktory, FIRST a REST jsou selektory, NULL testuje prázdný seznam, ATOM, NUMBERP, SYMBOLP, LISTP testují typ dat, =, EQ, EQUAL, testují rovnost, <, >, ... testují pořadí**
- **SETQ, SET přiřazují symbolům globální hodnoty**
- **DEFUN definuje funkci, parametry jsou v ní lokální.**
- **COND umožňuje výběr alternativy.**
- **AND, OR, NOT jsou logické funkce.**
- **Proud je zdrojem nebo konzumentem dat. OPEN jej otevře, CLOSE jej zruší.**
- **PRINT, PRIN1, PRINC TERPRI zajišťují výstup.**
- **READ zabezpečuje vstup.**
- **LET dovoluje definovat lokální proměnné.**
- **EVAL způsobí explicitní vyhodnocení.**
- **Zápisem funkcí a jejich kombinací vytváříme formy (vyhodnotitelné výrazy).**
- **Lambda výraz je nepojmenovanou funkcí**
- **V Lispu má program stejný syntaktický tvar jako data.**

Co to pocita? – 91Co.lsp

```
(DEFUN co1 (list)
  (IF (NULL list) ( )
      (CONS (CAR list) (co2 (CDR list))))
))
```

```
(DEFUN co2 (list)
  (IF (NULL list) ( )
      (co1 (CDR list) ))
))
```

Jak to napsat jinak?

```
(DEFUN ODDS (list)
```

```
  (IF (OR (NULL list) (NULL (CDR list))) list ;cast then
```

```
    (CONS (CAR list) (ODDS (CDDR list))) ; else
```

```
  ))
```

```
(DEFUN EVENS (list)
```

```
  (IF (NULL list) ()
```

```
    (ODDS (CDR list))
```

```
  ))
```

LISP – schéma rekurzivního výpočtu

S jednoduchým testem

```
(DEFUN fce (parametry)
```

```
  (COND (test-konce koncová-hodnota);;primit.příp.  
        (test rekurzivní-volání) ;;redukce úlohy
```

```
))
```

S násobným testem

```
(DEFUN fce (parametry)
```

```
  (COND (test-konce1 koncová-hodnota1)  
        (test-konce2 koncová-hodnota2)
```

```
    . . .
```

```
    (test-rekurze rekurzivní-volání)
```

```
    . . .
```

```
))
```

Př.92rekurze.lsp

;;odstrani vyskyty prvku e v nejvyssi urovni seznamu S

```
(DEFUN delete (e S)
  (COND ((NULL S) NIL)
        ((EQUAL e (CAR S)) (delete e (CDR S)))
        (T (CONS (CAR S) (delete e (CDR S))))))
```

;;zjisti maximalni hloubku vnoreni seznamu;; MAX je stand. fce

```
(DEFUN max_hloubka (S)
  (COND ((NULL S) 0)
        ((ATOM (CAR S)) (MAX 1 (max_hloubka (CDR S))))
        (T (MAX (+ 1 (max_hloubka (CAR S)))
                  (max_hloubka (CDR S))))));;nasobna redukce
```

;;najde prvek s nejvetsi hodnotou ve vnorovanem seznamu

```
(DEFUN max-prvek (S)
  (COND ((ATOM S) S)
        ((NULL (CDR S)) (max-prvek (CAR S)))
        (T (MAX (max-prvek (CAR S)) ;;nasobna redukce
                  (max-prvek (CDR S))))))
```


LISP - Funkcionály

Funkce, jejichž argumentem je funkce nebo vrací funkci jako svoji hodnotu. Vytváří programová schémata, použitelná pro různé aplikace. (Higher order functions)

Př. *pro každý prvek s seznamu S proved' f(s)*
to je schéma

Programové schéma pro zobrazení

$f : (s_1, s_2, \dots, s_n) \rightarrow (f(s_1), f(s_2), \dots, f(s_n))$

(DEFUN zobrazeni (S)

(COND ((NULL S) NIL)

(T (CONS **(transformuj** (FIRST S))

(zobrazeni (REST S))))

))

LISP - Funkcionály

Programové schéma filtru

```
(DEFUN filtruj (S)
```

```
  (COND ((NULL S) NIL)
        ((test-prvku (FIRST S))
         (CONS (FIRST S) (filtruj (REST S))) )
        (T (filtruj (REST S))) ))
```

Programové schéma nalezení prvního prvku splňujícího predikát

```
(DEFUN najdi-prvek (S)
```

```
  (COND ((NULL S) NIL)
        ((test-prvku (FIRST S)) (FIRST S))
        (T (najdi-prvek (REST S))) ))
```

Programové schéma pro zjištění zda všechny prvky splňují predikát

```
(DEFUN zjisti-všechny (S)
```

```
  (COND ((NULL S) T)
        ((test-prvku (FIRST S) (zjisti-všechny (REST S)))
         (zjisti-všechny (REST S)))
        (T NIL) ))
```

LISP - Funkcionály

- Při použití schéma nahradíme název funkce i jméno uvnitř použité funkce skutečnými jmény.
- Abychom mohli v těle definice funkce použít argument v roli funkce, je třeba informovat LISP, že takový parametr musí vyhodnotit pro získání popisu funkce.

?Př.?

Schéma aplikace funkce na každý prvek seznamu

(DEFUN aplikuj-funkci-na-S (funkce S)

```
(COND ((NULL S) NIL)
      (T (CONS (funkce (FIRST S))
                (aplikuj-funkci-na-S funkce (REST
S)) ) )
```

-FUNCALL je funkcionál, aplikuje funkci na argumenty

(DEFUN aplikuj-funkci-na-S (funkce S)

```
(COND ((NULL S) NIL)
      (T (CONS (funcall funkce (FIRST S))
                (aplikuj-funkci-na-S funkce (REST
S)) ) )
```

```
(aplikuj-funkci-na-S car '((a b) (c d)) )
(aplikuj-funkci-na-S 'car '((a b) (c d)) )
(a c)
```

LISP - Funkcionály

Tvar:

(<jméno funkcionálu >   <získání popisu fce>
  <argumenty fce>)

(FUNCTION jméno fce) dtto
#'jméno fce

(FUNCTION lambda výraz)

Vyhodnocení formy FUNCTION vrací hodnotu funkční vazby symbolu „jméno fce“ (u vestavěných kompilovaných funkcí adresu kódu funkce, u ostatních lambda výraz z definice funkce).

(FUNCTION je komplementem DEFUN)

Odlišnost:

FUNCTION
Získání popisu funkce

QUOTE
zabránění vyhodnocení

LISP - Funkcionály

(FUNCALL #'fce argumenty) aplikuje fci na argumenty

(FUNCALL #'CONS '(a b) '(1 2))

(SETQ PRVNI #'CAR)

(FUNCALL PRVNI '(a b c))

(APPLY #'fce seznam) aplikuje fci na prvky seznamu

(APPLY #'CAR '((1 2 3)))

(SETQ f #'<)

(APPLY f '(1 2 3 4))

(FUNCALL f 1 2 3 4)

(APPLY #'f '(argumenty) $\equiv$ (f 'argument ... 'argument)

LISP - Funkcionály

MAPCAR aplikuje fci na prvky seznamů, které jsou dalšími argumenty, z výsledků vytvoří seznam

```
(MAPCAR (FUNCTION +) '(1 2 3 4) '(1 2 3))
```

```
(MAPCAR #'- '(1 2 3) '(1 2 3 4) '(2 2 2 2))
```

```
(MAPCAR #'APPEND '((a b) (c)) '((x) (y z)))
```

```
(SETQ f #'<) (MAPCAR f '(1 2 3)) '(12 3 2))
```

MAPLIST aplikuje fci na seznamy, pak na CDR každého ze seznamů pak na CDDR ..., až jeden ze seznamů bude NIL

```
(MAPLIST #'APPEND '((a b) (c)) '((x) (y z)))
```

LISP - Funkcionály

FIND-IF nalezne prvý prvek seznamu, vyhovující predikátu

FIND-IF-NOT „ ----- „ ne „ ----- „

```
(FIND-IF #'SYMBOLP '(3 (a) b 1 c))
```

```
(FIND-IF #'(LAMBDA (N) (> N 5)) '(2 3 1 8 9))
```

COUNT-IF a (**COUNT-IF_NOT**) zjistí počet prvků seznamu, které
(ne)splňují predikát

```
(COUNT-IF #'SYMBOLP '(3 (a) b 1 c))
```

REMOVE-IF a **REMOVE-IF-NOT**

```
(REMOVE_IF #'SYMBOLP '(1 A (1) (2 3 4) B))
```

```
(MAPCAR #'(LAMBDA (N) (* N N )) '(1 2 3 4))
```



```

(defun deriv (e x);; 95DERIV.LSP
  (cond ((equal e x) 1)
        ((atom e) 0)
        ((equal (car e) '+)
         (cons '+ (maplist (function (lambda(j) (deriv (car j) x)))
                           (cdr e))))
        ((equal (car e) '*)
         (cons '+ (maplist (function (lambda(j) (cons '*
                                                       (maplist (function (lambda(k) (cond
                                                                 ((equal k j)(deriv (car k) x))
                                                                 (t (car k))
                                                                 ))) (cdr e))
                           ))) (cdr e))))
        ((equal (car e) 'sin)
         (list '* (list 'cos (cadr e)) (deriv (cadr e) x)))
        (t '(neznamy operator) ))

```